

Yrd. Doç. Dr. Eren AKÇİÇEK
Ege Üniversitesi
Atatürk İlkerli ve İnkılâp Tarihi Araştırma
Ve Uygulama Merkezi Müdür Yardımcısı

ATATÜRK'ÜN SAĞLIK TAKVİMİ

1881

Selanik'te doğumu

Bebekken üzerine kapı devrilmesi, çocukken kuşpalazı geçirmesi

1896

Manastır Askerî İdadîsine girişi ve sıtmaya yakalanması

15 Mayıs 1909

Atatürk'ün rahatsızlığı sebebiyle İstanbul'da Gülhane Hastanesi'ne yatışı, 3 günlük tedaviyi takiben 18 Mayıs 1909 da taburcu oluşu

16 Ocak 1912

Libya Derne'de göz yaralanması

18 Ocak 1912

Derne'de Hilâliahmer (Kızılay) Hastanesine yatışı, bir ay tedavi gördükten sonra taburcu olması.

4 Mart 1912

Göz rahatsızlığının tekrarlaması

10-17 Kasım 1912

Viyana'da göz hekimi Prof. Dr. Fucks'a muayene oluşu

10 Ağustos 1915

Çanakkale Conkbayırı'nda göğsüne gelen bir şarapnel parçasının göğsündeki saati parçalaması ve Atatürk'ün ölümden kurtuluşu

20 Eylül ve 22 Eylül 1915

Sıtmadan yatması

5 Aralık 1915

Sihhi heyet raporu verilmesi (İstifası Sağlık Raporu'na dönüştürülüyor.)

7 Kasım 1916

Silvan'dan Bitlis'e hareket gece öksürük şikayeti

10 Kasım 1916

Öksürükten dolayı uyuyamaması

12 Kasım 1916

Öksürükten dolayı uyuyamaması

14 Kasım 1916

Öksürük nöbeti, Dr. tedavisi altına girmesi

10 Aralık 1916

Nezleye yakalanması

25 Mayıs 1918

Böbrek rahatsızlığı sebebiyle tedavi için İstanbul'dan Viyana'ya hareket etmesi

1 Haziran 1918

İstanbul'dan Viyana'ya gelişi Cottage Sanatoryumu'nda üç hafta tedavi görmesi

30 Haziran 1918

Kaplıca tedavisi için Viyana'dan Karlsbad'a gelişi

27 Temmuz 1918

Karslbad'dan hareketle akşam Viyana'ya dönüşü

28 Temmuz 1918

Gribe yakalanması

2 Ağustos 1918

Viyana'dan İstanbul'a dönüşü

28 Ağustos 1918

Nablus'ta sıtmanın nüksetmesi

29 Mayıs 1919

Samsun'dan Havza'ya gelişi, Havza kaplıcalarından 12 Haziran 1918'e kadar yararlanması

29 Haziran 1919

Erzurum'dan Sivas'a gelirken soğuk algınlığı geçirmesi

20 Eylül 1919

Atatürk'ün Sivas'ta sıtmasının nüksetmesi ve Amerikan heyeti başkanı General Harbord ile görüşmesi

19 Şubat 1920

İstanbul Meclisi Mebusanı'na katılmayacağına dair Dr. Refik Saydam tarafından Sağlık Raporu düzenlenmesi

12 Ağustos 1921

Ankara'dan Polatlı'ya cepheyi incelemeye gelmesi, atına bineceği sırada atın ani ürkmesi sebebiyle yere düşerek kaburga kemiğini kırması

16 Ağustos 1921

Polatlı'dan Ankara'ya dönüşü, kaburgalarında kırık olduğunun tespiti ve tedavi edilmesi

12-26 Mart 1922

Böbrek sancıları çekmesi

19 Mart 1922

Ağrıyan dişini çektirmesi

29 Ocak 1923

Atatürk'ün İzmir'de Lâtife (Uşşaklıgil) Hanım'la evlenişi

11 Kasım 1923

Atatürk'ün Çankaya'da göğsünde ve sol kolunda şiddetli bir ağrı ile seyreden bir koroner spazmı geçirmesi

13 Kasım 1923

Çankaya'da bahçede gezinirken yeniden bir koroner spazmı geçirmesi ve Dr. Neşet Ömer (İrdelp) Bey'in Ankara'ya çağırılması

14 Kasım 1923

Dr. Neşet Ömer (İrdelp) Bey'in İstanbul'dan Ankara'ya gelişi ve Çankaya'da Atatürk'ü muayenesi

31 Aralık 1923 - 27 Şubat 1924

Tarihleri arasında İzmir'de istirahat etmesi

2 Şubat 1924

Dr. Neşet Ömer İrdelp tarafından açıklanan raporda Atatürk'ün tamamen sıhhatte olduğunun bildirilmesi

3 Ağustos 1925

Eşi Lâtife Hanım'dan ayrılışı

Haziran Başı 1926

Bursa'da iken kulak rahatsızlığı geçirmesi

22 - 23 Mayıs 1927

Atatürk'ün gece göğsünde ve sol kolunda şiddetli bir ağrı ile seyreden bir koroner spazmı geçirmesi ve üç gün sonra tekrarlaması üzerine Berlin Tıp Fakültesi Dahiliye Kliniği Direktörü Prof. Dr. Kraus ile Münih Tıp Fakültesi Dahiliye Kliniği Direktörü Prof. Dr. Von Ronberg'in Ankara'ya davet edilişi

6 Haziran 1927

Almanya'dan davet edilen Dr. Friedrich Kraus ve Dr. Ernst Von Romberg'in Ankara Çankaya Köşkünde Atatürk'ü muayene etmeleri

22 Kasım 1936

Atatürk'e geçirmekte olduğu titreme ve ateş sebebiyle Dr. Refik Saydam ve Dr. Asım Arar tarafından zatürre teşhisinin konulması ve 5 gün yatakta istirahat etmesi

22 Haziran 1937

Atatürk'ün Yalova'da isteği üzerine Yalova Kaplıcası Başhekimi, Dr. Nihat Reşat Belger tarafından muayene edilmesi. Bu muayenede dikkate değer bir bulgu tespit edilmemiştir

22 Ocak 1938

Atatürk'ün Yalova'da Dr. Nihat Reşat Belger tarafından muayene edilişi ve ilk defa Siroz başlangıcı teşhisinin konulması

23 Ocak 1938

Atatürk'ün Yalova'ya çağırılan Dr. Neşet Ömer İrdelp tarafından muayenesi ve Dr. Nihat Reşat Belger'in teşhisi teyid etmesi

7 Şubat 1938

Atatürk'ün öksürük ve göğüs ağrısı nedeniyle gece saraya çağırılan Dr. Neşet Ömer İrdelp tarafından muayenesi ve zatürre teşhisinin konulması, on gün tedavi altında kalması

8 Şubat 1938

Atatürk'ün Dr. Neşet Ömer İrdelp ve Dr. Nihat Reşat Belger tarafından tekrar muayene edilmesi

27 Şubat 1938

Atatürk'ün akşam üzeri şiddetli bir burun kanaması geçirmesi bu yüzden Hariciye köşkünde Balkan Paktı üyeleri şerefine verilen yemeye geç katılması

28 Şubat 1938

Atatürk'e Çankaya Köşkünde Dr. Neşet Ömer İrdelp, Dr. Akil Muhtar Özden, Dr. Hüsamettin Kural, Dr. Ziya Naki Yaltırım ve Dr. Asım Arar'dan oluşan bir hekim grubu tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

12 Mart 1938

Atatürk'ün Prof. Dr. Frank tarafından Çankaya'da muayenesi

15 Mart 1938

Atatürk'ün Başbakan Celal Bayar'ı kabulü, Celal Bayar'ın yabancı hekim getirilmesi isteğini tekrarlaması üzerine: "Çocuk ne yapacaksan çabuk yap, ben hastayım" demesi.

28 Mart 1938

Paris'ten davet edilen Prof. Dr. Fiessinger'in Ankara'ya gelişi ve Çankaya'da Atatürk'ü muayenesi

29 Mart 1938

Atatürk'ü muayene eden Dr. Fiessinger'in hazırladığı raporun Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine verilmesi

30 Mart 1938

Atatürk'ün hastalığı hakkında ilk resmi tebliğin yayınlanması, sağlığında endişe verici bir durum olmadığı belirlendiği ve kendisine bir buçuk ay istirahat tavsiyesinin yeterli görüldüğünün bildirilmesi

28 Mayıs 1938

Atatürk'ün akşam üzeri Dolmabahçe'den Florya'ya gelişi, gece saat 21.00 de Dolmabahçe'ye dönerken fenalık geçirmesi

29 Mayıs 1938

Dr. Neşet Ömer İrdelp tarafından muayene edilmesi ve karında su birikmesinin tespiti

1 Haziran 1938

Devlet tarafından Cumhurbaşkanı için satın alınan Savarona yatının İstanbul'a gelişi, Atatürk aynı gün saat 15.30 da yata geçmiş olup, 25 Temmuz 1938 tarihine kadar yatta kalmıştır.

8 Haziran 1938

Dr. Fiessinger'in çağrı üzerine ikinci defa Türkiye'ye gelişi, Savarona yatında Atatürk'ü muayene etmesi

24 Haziran 1938

Savarona yatı ile Erdek'e gelişi. Erdek dönüşü üşütme sonucu ateşinin yükselmesi

10 Temmuz 1938

Savarona'dan Acar motoruna geçerek Florya'ya gelişi. Deniz Köşkünde bir süre istirahattan sonra Boğaz'da Büyükdere'ye kadar gezintiden sonra Savarona'ya dönüşü. Gece ateş yükselmesiyle birlikte rahatsızlanması

18 Temmuz 1938

Bir hafta devam eden ateşinin 36.5 dereceye düşmesi

31 Temmuz 1938

Viyana'dan davet edilen Prof. Dr. Eppinger'in İstanbul'a gelişi ve Dolmabahçe Sarayı'da Atatürk'ü muayene edişi

1 Ağustos 1938

Almanya'dan davet edilen Prof. Dr. Bergmann'ın İstanbul'a gelişi ve Dolmabahçe Sarayı'nda Atatürk'ü muayene edişi. Atatürk'e Dr. Eppinger ve Dr. Bergmann'ın da katılımıyla sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

3 Ağustos 1938

Atatürk'ün Dr. Eppinger ve Dr. Bergmann ile birlikte muayene ve konsültasyonu

4 Ağustos 1938

Atatürk'ün Dolmabahçe Sarayında Dr. Bergmann'ın da katılımıyla Türk hekimlerle birlikte konsültasyonu

5 Ağustos 1938

Atatürk'e Dr. Bergmann'ın katılımıyla konsültasyon yapılması

6 Ağustos 1938

Atatürk'e Dr. Bergmann'ın katılımıyla konsültasyon yapılması. Atatürk'ü muayene için çağırılan Dr. Bergmann ve Dr. Eppinger'in memleketimizden ayrılması

5 Eylül 1938

Atatürk'ün vasiyetnamesini yazdırması

6 Eylül 1938

Dr. Fiessinger'in üçüncü defa gelişi, Dolmabahçe'de Atatürk'ü muayene etmesi

7 Eylül 1938

Dr. Mim Kemal Öke tarafından Atatürk'e karın ponksiyonu yapılması. bu müdahalede Dr. Fiessinger de bulunmuştur.

22 Eylül 1938

Dr. Mim Kemal Öke tarafından Atatürk'e ikinci defa karın ponksiyonu yapılması

26 - 27 Eylül 1938

Hastalığının karaciğer koması tehdidi göstermesi

27 Eylül 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

6 Ekim 1938

5 Eylül 1938 tarihli vasiyetnamesini Dolmabahçe'ye çağrılan İstanbul Altıncı Noteri İsmail Kunter'e teslimi

16 Ekim 1938

Atatürk'ün karaciğer komasına girmesi

17 Ekim 1938

Koma halinin ciddi olarak devam etmesi

Yayınlanan bildiride ilk defa Atatürk'ün hastalığının Karaciğer hastalığı olduğundan bahsedilmesi

18 Ekim 1938

Koma halinin devam etmesi

19 Ekim 1938

Atatürk'ün zaman zaman açılması, akşama doğru komadan tamamen çıkması. Sağlık Bakanı Dr. Hulusi Alataş'ın sürekli ve danışman hekimlere Atatürk'ün tedavisinde gösterdikleri başarı nedeniyle Bakanlar Kurulunun tebrik ve teşekkürlerini bildirmesi

20 Ekim 1938

Komayı atlatan Atatürk'ün tamamen kendine gelişi. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği'nin Atatürk'ün sağlığı ile ilgili bildirisinde umumi durumun iyiliğe gittiği, sinirsel belirtilerin tamamen geçtiğinin belirtilmesi

21 Ekim 1938

Atatürk'ün sağlığı hakkında yayınlanan iki bildiride geceyi ve gündüzü rahat geçirdikleri ve umumi durumda iyiliğin devam ettiğinin bildirilmesi

22 Ekim 1938

Doktorların saat 20.00 de yayınladıkları bildiride hastalık normal seyrine dönmüştür.

23 Ekim 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

27 Ekim 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

3 Kasım 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

5 Kasım 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

6 Kasım 1938

Atatürk'e sürekli ve danışman hekimler tarafından muayene ve konsültasyon yapılması

7 Kasım 1938

Atatürk'e Dr. Mehmet Kamil Berk tarafından üçüncü defa karın ponksiyonu yapılması

8 Kasım 1938

Atatürk'ün karaciğer komasına girmesi

9 Kasım 1938

Koma halinin devamı

10 Kasım 1938

Atatürk'ün Dolmabahçe Sarayında saat 9.05 te (Dokuzu beş geçe) ölümü Atatürk'ün ölümünü takiben Dr. Nuri Hakkı Aktansel tarafından yüzünün ve sağ elinin mulajının yapılması.

11 Kasım 1938

Naşının Prof. Dr. Lütfi Aksu tarafından tahnit edilmesi

21 Kasım 1938

Tabutunun geçici kabir olarak ayrılan Etnografya Müzesine getirilişi ve hazırlanan mermer lahdin üzerine konuluşu

28 Kasım 1938

Vasiyetinin Ankara üçüncü Sulh Hukuk Hakimliği tarafından açılışı

9 Ekim 1944

Ankara Rasattepe'de Anıtkabir inşaatına başlanması

9 Kasım 1953

Atatürk'ün tabutunun görevli heyet tarafından açılması ve rapor düzenlenmesi

10 Kasım 1953

Atatürk'ün tabutunun Etnografya Müzesi'nden alınarak büyük bir törenle Anıtkabir'e nakledilmesi ve toprağa verilmesi.